

eller en Hærve. Og saa skulde vore Lærlinge ind og tage en Slags Eksamen for at vise, at de forstaa at lade en Flod og en Hærve! Vi kunne ikke være tjente dermed, og jeg kan ikke heller se, hvad Byerne ville vinde ved at faa denne Beskyttelse. Jeg tror, at det bliver som muligt mindre end intet. — Naar § 24 bestemmer, at Bogtrykkere ikke maa nedsette sig paa Landet — i de gamle Lovbestemmelser var der flere, som ikke maatte nedsette sig paa Landet — saa vilde jeg ønske, at denne Bestemmelse ogsaa maa hæves for Bogtrykkerens Bedkommende, da det vel kunde have sin Betydning i nogle Steder, at man fik Lov til at have en Bogtrykker paa Landet. — I § 31 bestemmes det, at Fabriksdrift ikke maa anlægges nærmere end 1 Mil fra Byen. Det er ogsaa en Udvidelse af de bestaaende Bestemmelser, idet det ikke har været Tilfældet før, at Fabriksdrift ikke maa komme Byerne saa nær. Det ligger selvfølgelig i, at de næringsdrivende i Byerne mene, at Fabrikkerne kunne skade dem; men Fabrikkerne kunne ikke bygges paa et hvilket som helst Sted; det er heldigt, at de anlægges, hvor der er tilstrækkelig Vandkraft til at drive dem med, og naar Vandkraften haves inden for en Mils Afstand fra Byen, saa anser jeg det ikke for heldigt, at disse Bestemmelser kunne træde hindrende i Vejen for, at der bliver bygget en Fabrik der. — § 37 bestemmer, at Købmænd skulle tage en Eksamen, for at de kunne blive Købmænd, og det erede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Christian Jensen) bemærkede, at det var en Nødvendighed, at de havde den Ærdom, thi ellers havde de Tilbøjelighed til at ødelægge baade deres egne og andres Penge. Jeg tror ikke, at den Bemærkning af det erede Medlem har noget paa sig, jeg tror ikke, det i Virkeligheden holder Stik. Ude paa Landet er der ikke ret mange Købmænd, som have aflagt nogen Jagtprøve, eller som have noget Bevis for, at de have lært Bogføring, men alligevel viser det sig, at der virkelig er dygtige og energiske Købmænd, som ere avancerede godt frem, og som have arbejdet tilfredsstillende, ogsaa for deres Kunder. Og vi have ogsaa Eksempler paa, at der er nogle, som have lært Handel og Bogføring, og dog ikke have forstaaet at passe paa deres Penge, og som derfor ere gaaede fallit. Jeg tror derfor ikke, at det at lære Bogføring giver nogen Garanti for, at de blive gode Handelsmænd paa de Eksempler, jeg har at pege hen paa, gaa i modsat Retning. Det er ikke, fordi jeg tror, det er Støde for Handelsmændene, at kunne Bogføring, men det er

saa tit, at de, der have lært Bogføring, have glemt at lære en anden Kunst, det er den, at være sparsommelig og økonomisk. Hvad Byerne angaar, har man ogsaa Eksempler paa, at en almindelig Bøndermand har nedsat sig i Købstaden og er bleven til en stor og dygtig Handelsmand, og der har ikke været noget at sige paa, at han ikke har lært Bogføring, det lære de, naar de virkelig faa Trang dertil. — § 47 bestemmer, at Forbrugsforeninger, Andels- eller lignende Foreninger, der indkøbe eller frembringe Varer for at afsætte eller fordele dem mellem Foreningens Medlemmer, for saa vidt de ikke drive Virksomhed fra aaben Bod, og som altsaa ere fritagne for at løse Næringsbevis, skulle lade deres Regnskaber offentlig bekendtgøre i et af vedkommende Politimester bestemt Dagblad. Det er en mærkelig Bestemmelse, der er fremkommet i det Forslag, og jeg finder det er mærkeligt, at Kommissionen vilde komme med et saadant Forlangende. Hvorfor skal Politimesteren bestemme, i hvilket Blad det skal bekendtgøres? Det ligger saa nær, at det Blad, som Politimesteren vil have, er et Blad, som Interessenterne ikke have ret meget til overs for. Det er jo almindeligt, i alt Fald for en Del Foreningers Bedkommende, at de bekendtgøre i et offentlig Blad; men de vælge da selv det, de ville benytte. Hvorfor skal nu her, Politimesteren tage Bestemmelse om, i hvilket Blad det skal bekendtgøres, og hvorfor skal man overhovedet lægge det Tryk paa disse Foreninger, at de skulle bekendtgøre? Kan det ikke være udenforstaaende det samme, om Regnskabet bliver bekendtgjort eller ikke? En Forenings Medlemmer skulle nok vide at vælge en Bestyrelse, der kan varetage deres Interesser paa bedste Måde. Det erede Medlem for Odense Amts 3dje Valgkreds (Verntzen) mente nok, at Forbrugsforeningerne burde kontrolleres noget, og han holdt ikke af at støtte Smugtroer og saadan noget. Jeg tror ikke, det er nødvendigt. Jeg tror nok, at Foreningens Medlemmer skulle vide at kontrollere Bestyrelsen, saa at det skal komme til at gaa regelmæssigt til. Jeg sender intet Eksempel paa, at Forbrugsforeninger have begaaet Faldser i saa Henseende. Der er vel enkelte, der ere gaaede fallit; men det er vist en ringere Procent Forbrugsforeninger, der ere gaaede fallit, end Købmænd. Naar der forlanges, at Forbrugsforeningerne ogsaa skulle have en boglærd Mand, tror jeg ikke, det er nødvendigt, idet der vistnok kun er saa Forbrugsforeninger, der have det; men det har dog vist sig, at gaa helt godt til denne Tid, og det er min Tro, at det frem-